

سرمقاله

حقیقت، همیشه خبرنگار می‌خواهد



امیر افشارفathchi

دبیر تحریریه

هفدهم مرداد را به تقویم سپرده‌ایم تا خبرنگار را فراموش نکنیم؛ اما حقیقت این است که خبرنگار را نه یک روز، که در هر روزی باید به یاد آورد؛ زیرا حقیقت، تعطیلی ندارد.

ما در روزگار عجیبی زندگی می‌کنیم؛ روزگاری که هیچ‌گاه تا این اندازه خبر تولید نشده، اما شاید هیچ‌گاه یافتن حقیقت تا این اندازه دشوار نبوده است. هر تلفن همراه یک رسانه است، هر کاربر یک روایتگر و هر تصویر می‌تواند پیش از آنکه راستی‌آزمایی شود، میلیون‌ها بار دیده شود. در چنین جهانی، مسئله کمبود خبر نیست؛ مسئله، فراوانی روایت‌هایی است که گاه حقیقت را زیر آوار خود دفن می‌کنند.

در چنین شرایطی، برخی گمان کردند دوران خبرنگاری حرفه‌ای به پایان رسیده است؛ اما واقعیت، درست برعکس است. هرچه هیاهوی فضای مجازی بیشتر شود، ارزش خبرنگاری که مسئولیت یک واژه را می‌پذیرد، آشکارتر می‌شود. تفاوت میان منتشر کردن و خبرنگاری دقیقاً از همین‌جا آغاز می‌شود؛ یکی تنها انتقال اطلاعات است و دیگری، تعهد به حقیقت.

جنگ تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران، صرف‌نظر از همه ابعاد سیاسی و نظامی آن، یک آزمون بزرگ برای رسانه‌ها نیز بود؛ آزمونی که بار دیگر نشان داد در لحظه‌های بحران، جامعه بیش از هر چیز به روایت معتبر نیاز دارد. در روزهایی که انبوهی از تصاویر، تحلیل‌ها و اخبار تأیید نشده با سرعتی بی‌سابقه در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شد، بسیاری از مخاطبان برای اطمینان از درستی اخبار، دوباره به رسانه‌هایی رجوع کردند که خبرنگار، دبیر و مسئولیت حرفه‌ای داشتند. این بازگشت، شاید مهم‌ترین دستاورد رسانه‌های حرفه‌ای در آن روزها بود؛ بازگشت سرمایه‌ای به نام اعتماد.

البته این به معنای بی‌نقص بودن رسانه‌ها نیست. رسانه نیز مانند هر نهاد دیگری، اگر از نقد فاصله بگیرد، از مخاطب فاصله خواهد گرفت. خبرنگاری زمانی معنا پیدا می‌کند که قدرت پرسیدن را حفظ کند، از شتاب‌زدگی بپرهیزد و میان رقابت برای «اول بودن» و مسئولیت «درست گفتن»، دومی را انتخاب کند. اعتبار رسانه، نه با سرعت انتشار، بلکه با صحت انتشار ساخته می‌شود.

امروز روزنامه‌نگاری با چالش‌هایی روبه‌روست که شاید در هیچ دوره‌ای چنین هم‌زمان نبوده‌اند؛ فشارهای اقتصادی، کاهش امنیت شغلی، تغییر الگوی مصرف خبر، کوچ مخاطبان به شبکه‌های اجتماعی و ظهور هوش مصنوعی که مرز میان متن انسانی و متن ماشینی را باریک‌تر کرده است. اما درست در همین نقطه، مزیت خبرنگار آشکار می‌شود. هوش مصنوعی می‌تواند متن تولید کند، اما نمی‌تواند مسئولیت یک خبر را بپذیرد؛ نمی‌تواند در میدان حادثه بایستد، اعتماد یک منبع را جلب کند یا برای پرسیدن یک سؤال دشوار، هزینه بدهد. فناوری، ابزار روزنامه‌نگاری است؛ اما جایگزین وجدان حرفه‌ای آن نخواهد شد.

خبرنگار، حافظه زنده جامعه است. اگر این حافظه تضعیف شود، روایت‌ها جای واقعیت را می‌گیرند و افکار عمومی بیش از آنکه بر حقیقت استوار باشد، بر موج احساسات و شایعات بنا خواهد شد. هیچ جامعه‌ای با انبوه اطلاعات آگاه نمی‌شود؛ جامعه‌ای آگاه است که بتواند میان حقیقت و هیاهو تمایز قائل شود و این همان وظیفه‌ای است که روزنامه‌نگاری حرفه‌ای بر دوش دارد.

هفدهم مرداد، تنها یادآور نام شهید محمود صارمی نیست؛ یادآور بهای سنگینی است که گاه برای روایت حقیقت پرداخت می‌شود. نام او، بیش از آنکه نماد یک حادثه باشد، نماد مسئولیتی است که خبرنگاری را از یک حرفه به یک رسالت تبدیل می‌کند؛ رسالتی که ارزش آن، نه در دیده شدن، بلکه در وفاداری به حقیقت است.

شاید بزرگ‌ترین احترام به خبرنگار، نه در لوح‌های تقدیر و پیام‌های تبریک، بلکه در ساختن فضایی باشد که در آن خبرنگار بتواند بدون دغدغه معیشت، بدون هراس از آینده شغلی و با اتکا به اخلاق حرفه‌ای، رسالت خود را انجام دهد. زیرا حقیقت، تنها زمانی شنیده می‌شود که کسی باشد تا مسئولیت روایت آن را بر عهده بگیرد.

هفدهم مرداد، بیش از آنکه روز بزرگداشت یک شغل باشد، یادآور یک نیاز دائمی است؛ اینکه حقیقت، هرگز خود سخن نمی‌گوید. حقیقت، همیشه خبرنگار می‌خواهد.

جیرانی: اکبر عبدی، سینما را صاحب خاطره کرد

فریدون جیرانی، کارگردان و منتقد سینما، با اشاره به جایگاه اکبر عبدی در تاریخ سینمای ایران، معتقد است این بازیگر تنها به واسطه نقش‌های کمدی شناخته نمی‌شود، بلکه توانایی او در خلق شخصیت‌های متنوع، از ویژگی‌های مهم کارنامه‌اش بود. او در مسیر حرفه‌ای عبدی، از بازیگری سخن گفت که توانست میان محبوبیت عمومی و توانایی تکنیکی تعادل ایجاد کند؛ چهره‌ای که در حافظه جمعی مخاطبان ایرانی با نقش‌های متفاوت و ماندگار باقی مانده است. اکبر عبدی، بازیگر پیشکسوت سینما و تلویزیون، در ۶۶ سالگی از دنیا رفت. او طی بیش از چهار دهه فعالیت هنری، با نقش‌آفرینی‌های متفاوت، به یکی از شناخته‌شده‌ترین بازیگران سینمای ایران تبدیل شد.



ایسنا

پایان فیلمبرداری «نهنگ عنبر ۳»

فیلمبرداری فیلم سینمایی «نهنگ عنبر ۳» به کارگردانی سامان مقدم به پایان رسید و وارد مرحله تدوین و سایر فرآیندهای فنی شد. «نهنگ عنبر ۳» سومین قسمت از مجموعه کمدی «نهنگ عنبر» است که بار دیگر با کارگردانی سامان مقدم ساخته شده و رضا عطاران در نقش اصلی آن حضور دارد. مهران مدیری نیز از بازیگران این پروژه است؛ همکاری‌ای که از همان زمان ابتدا، توجه علاقه‌مندان سینمای کمدی را به خود جلب کرده بود. پیش از این نیز حضور آزاده صمدی در این پروژه و تغییراتی در ترکیب بازیگران منتشر شده بود. همچنین عنوان کامل این فیلم «نهنگ عنبر ۳: شش روز آخر» اعلام شده است.



صباحیر

گفت‌وگو با محمد ثریا، کارگردان فیلم کوتاه «برنو»

داستان تفنگی که کام عروس و داماد را تلخ کرد



فیلم کوتاه «برنو» به کارگردانی محمد ثریا که پیش‌تر سیمرغ بلورین بهترین فیلم کوتاه چهارویکمین جشنواره فیلم فجر، نامزدی بهترین فیلمنامه سی‌ونهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران و تندیس بخش ملی دومین جشن مهر سینمای ایران را دریافت کرده، این روزها در بسته فیلم کوتاه «سیمرغ» به صورت آنلاین اکران شده است. این فیلم با بازی حسن عسگری و کیانا منتجبی، روایتی از تلخ شدن شب عروسی یک زوج به واسطه رسم شلیک تفنگ «برنو» است. محمد ثریا درباره شکل‌گیری ایده فیلم توضیح داد: سال‌ها به عنوان فیلمبردار مستند در مناطق بختیاری فعالیت داشتم و در یکی از عروسی‌ها با رسم شلیک تفنگ برنو مواجه شدم. پس از پایان جشن، عروس و داماد به حجله می‌روند و داماد باید یک تیر برنو شلیک کند و اهالی منتظر این شلیک می‌مانند تا بعد به خانه بروند. در آن عروسی، این اتفاق طولانی شد و چون عروس اهل شهر دیگری بود، با این رسم مشکل داشت و همین موضوع برای من چالش برانگیز شد.

وی افزود: پس از یک سال پژوهش و نگارش، فیلمنامه «برنو» را با همکاری مرتضی شهبازی نوشتم. آنچه در فیلم می‌بینیم بازسازی همان اتفاق واقعی است؛ عروسی که عروس اهل همان است و شب عروسی خود را در انتظار شلیک برنو سپری می‌کند.

ثریا درباره موانع تولید فیلم گفت: فیلمنامه چند بار در انجمن سینمای جوانان رد شد و ملاحظات وجود داشت، اما با استفاده از فنون سینمایی و دقت در کارگردانی توانستیم بدون سانسور، محتوای مدنظر را به تصویر بکشیم. فیلم را در سال ۱۴۰۱ با بودجه شخصی ساختیم و پس از تولید، انجمن سینمای جوانان یک‌سوم بودجه را حمایت کرد.

این فیلمساز درباره جایگاه برنو در فرهنگ بختیاری توضیح داد: این اسلحه اصالتاً بومی ایران نیست و پس از ورود به مناطق بختیاری و قشقایی به نمادی برای حفاظت از زیستگاه تبدیل شد، اما بعدها استفاده نادرست از آن وارد برخی

ایسنا

جیمز کامرون به فکر داستان‌های تازه

جیمز کامرون، کارگردان «تایتانیک» و مجموعه «آواتار»، همزمان با دریافت جایزه یک عمر دستاورد هنری فرماندار کل کانادا از احتمال پرداختن به داستان‌های تازه در ادامه مسیر حرفه‌ای خود خبر داد.

کامرون با اشاره به بیش از دو دهه فعالیت روی جهان «آواتار» گفت اکنون به این فکر می‌کند که چه داستان‌های دیگری برای روایت دارد و کدام‌یک را باید شخصاً کارگردانی کند. با این حال، او تأکید کرد که هنوز داستان پاندورا را تمام شده نمی‌داند و گفت: «سه فیلم از پنج فیلم ساخته شده و هنوز ادامه دارد». این اظهارات گمانه‌زنی‌هایی درباره احتمال ادامه مجموعه پس از قسمت پنجم و حتی ساخت «آواتار ۶» ایجاد کرده است. کامرون پیش‌تر نیز ساخت قسمت‌های چهارم و پنجم را محتمل دانسته بود، اما هزینه‌های سنگین تولید و تصمیمات اقتصادی دیزنی را از عوامل تعیین‌کننده آینده مجموعه عنوان کرده بود. او همچنین روی پروژه‌هایی مانند «ارواح هیروشیما» و چند طرح سینمایی دیگر کار می‌کند.



صباحیر

دنباله «مایکل» در راه است

کمپانی لاینزگیت اعلام کرد که ساخت دنباله فیلم «مایکل» درباره زندگی مایکل جکسون را در اواخر ۲۰۲۶ یا اوایل سال ۲۰۲۷ آغاز خواهد کرد. این فیلم قرار است پایان ۲۰۲۷ یا نیمه نخست سال ۲۰۲۸ اکران شود. فیلم نخست که بهار امسال با بازی جعفر جکسون، برادرزاده واقعی این خواننده، اکران شد، با فروش جهانی یک میلیارد دلاری به یکی از موفق‌ترین آثار سینمایی تبدیل شد. آنتوان فوکو کارگردانی این فیلم را بر عهده داشت و داستان مسیر مایکل جکسون از گروه «جکسون ۵» تا شهرت جهانی را روایت کرد. قسمت اول با آغاز تور «بد» در سال ۱۹۸۷ به پایان رسید و هنوز مشخص نیست دنباله تا کدام مقطع از زندگی این هنرمند پیش خواهد رفت. احتمال می‌رود آلبوم «خطرناک» و جنجال‌های حقوقی پیرامون اتهامات سوءاستفاده جنسی، از محورهای فیلم دوم باشد. لاینزگیت اعلام کرده برخی سکانس‌های موسیقایی حذف شده از فیلم نخست نیز در قسمت جدید استفاده خواهند شد.



مهر